Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2026/1894

29.7.2026

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2026/1894

av den 27 juli 2026

om ekonomiskt krisstöd till jordbrukare som till följd av krisen i Mellanöstern har drabbats av specifika problem som påverkar deras ekonomiska bärkraft

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ([1]), särskilt artikel 221.1, och

av följande skäl:

(1) Krisen i Mellanöstern sedan den 28 februari 2026 och störningarna i handelsflödena på grund av stängningen av Hormuzsundet inverkar negativt på jordbrukare i EU som producerar jordbruksprodukter från växtodling eller djurhållning.

(2) Ett av de största problemen rör den kraftiga inhemska prisökningen i unionen på gödselmedel, som stod för 7,3 % av EU-jordbrukarnas mellanliggande insatsvaror 2024.

(3) Redan före krisen i Mellanöstern var de globala gödselmedelsmarknaderna under press i fråga om utbud och prisvolatilitet. Krisen i Mellanöstern har ytterligare förvärrat situationen och ökat produktionsriskerna vad gäller kväve- och fosforgödselmedel, även på grund av den minskade produktionen av flytande naturgas, som produktionen av kvävegödselmedel är starkt beroende av. Detta har kraftigt och plötsligt drivit upp de inhemska priserna på gödselmedel både globalt och i unionen, och det har haft en omedelbar och direkt inverkan på priset på gödselmedel i unionen. Denna plötsliga ökning av priset på gödselmedel påverkar överkomligheten och tillgången till de gödselmedel som behövs för produktionscykeln för grödor 2026/2027.

(4) I maj 2026 ökade de genomsnittliga priserna på kvävegödselmedel med omkring 30 % jämfört med februari 2026 och de var 70 % högre än genomsnittet 2024, medan priserna på fosforgödselmedel var 22 % högre än genomsnittet 2024.

(5) Ökade priser på gödselmedel påverkar jordbrukarnas ekonomiska bärkraft och riskerar att påverka användningen av gödselmedel och produktionen av grödor i fråga om kvantitet och kvalitet inom unionen. Prisökningen på gödselmedel sker vid en tidpunkt då jordbrukarna fattar viktiga beslut om sin jordbruksverksamhet för 2026/2027, bland annat i fråga om areal eller vilken typ av gröda som ska sås, planerade gödslingsnivåer och lämpliga jordbruksmetoder. Kostnadsökningarna för gödselmedel kommer sannolikt påverka jordbrukarnas intäkter negativt under 2027, genom lägre produktion på grund av minskade kvantiteter. Detta kan också inverka negativt på tillgången till livsmedel i unionen under 2027.

(6) Ett annat problem rör jordbruksföretagens ökade energikostnader, särskilt bränslekostnaderna för jordbruksmaskiner, som stod för 8 % av jordbrukarnas totala produktionskostnader för mellanliggande insatsvaror i unionen 2024.

(7) Den pågående krisen i Mellanöstern, särskilt stängningen av Hormuzsundet, har i hög grad påverkat sjötransporten av energiprodukter och även stört produktionen av dessa. Dessa omständigheter har lett till störningar i leveranskedjan för viktiga energiprodukter, särskilt olja och flytande naturgas från Gulfstaterna. Följaktligen har den globala prisvolatiliteten för energiprodukter ökat, och bränsle och diesel är bland de energiprodukter som påverkas mest. Dessa svängningar återspeglas redan på unionens energimarknader, vilket skapar ytterligare ekonomiska utmaningar för jordbrukarna.

([1]) EUT L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

(8) Till följd av detta kommer andelen gödselmedels- och energikostnader i jordbruksföretagens räkenskaper att öka avsevärt under 2026. Jordbruksföretag som är specialiserade på åkergrödor drabbas särskilt hårt på grund av att en så stor andel av deras totala insatskostnader utgörs av gödselmedel och bränsle. Produktionen på alla typer av jordbruksföretag påverkas dock i hög grad av det ökade priset på gödselmedel och energiprodukter.

(9) Samtidigt är priserna på många jordbruksprodukter stabila, särskilt jordbruksgrödor som spannmål, vilket i sin tur försämrar förhållandet mellan insatskostnaderna och de intäkter som jordbrukarna får för sina jordbruksprodukter.

(10) De allt högre insatskostnaderna på grund av den pågående krisen i Mellanöstern och dess oförutsägbara utveckling riskerar att orsaka likviditetsproblem för jordbrukarna och äventyra deras ekonomiska bärkraft. Även om krisen i Mellanöstern skulle lösas inom en snar framtid kommer dess effekter på de globala insatspriserna sannolikt att kvarstå under de kommande månaderna, med fortsatt påverkan för jordbrukarna.

(11) Marknaderna måste gradvis anpassa sig till nya omständigheter, men jordbrukarna behöver stöd eftersom insatskostnaderna är på väg mot ohållbara nivåer. En nödåtgärd bör därför antas för att bidra till att hantera de ökade insatskostnaderna och förhindra att den ekonomiska situationen förvärras ytterligare för de jordbrukare som drabbats hårdast av krisen i Mellanöstern.

(12) De svårigheter som avses utgör specifika problem enligt artikel 221 i förordning (EU) nr 1308/2013. Kommissionen ska endast vidta åtgärder enligt artikel 221 om det inte är möjligt att anta de nödvändiga nödåtgärderna i enlighet med artikel 219 eller artikel 220. De ovannämnda svårigheterna är just sådana som inte kan hanteras genom åtgärder i enlighet med artikel 219 eller artikel 220 i den förordningen. Situationen är inte direkt kopplad till en befintlig specifik störning på jordbruksmarknaden eller en direkt risk för en sådan. Den är inte heller kopplad till åtgärder för att bekämpa spridning av djursjukdomar eller till minskat konsumentförtroende på grund av risker för folkhälsa, djurhälsa eller växtskydd.

(13) De belopp som tilldelas medlemsstaterna bör fastställas med beaktande av deras respektive andel inom unionens jordbrukssektor, på grundval av de nettotak för direktstöd som anges i bilaga V till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 ([2]), och de faktiska kostnader som uppstår för jordbrukare som köper de berörda insatsvarorna, gödselmedlen och energiprodukterna, särskilt bränsle, på grundval av de genomsnittliga nationella utgifter som de nationella myndigheterna rapporterar i sina årliga räkenskaper för jordbruket.

(14) Medlemsstaterna bör fördela det ekonomiska krisstödet via de mest ändamålsenliga kanalerna på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier med hänsyn till de ekonomiska svårigheter som de berörda jordbrukarna står inför. De bör säkerställa att jordbrukarna är de slutliga mottagarna av det ekonomiska krisstödet och undvika snedvridning av marknaden eller konkurrensen.

(15) Eftersom de belopp som tilldelas medlemsstaterna endast kompenserar för en del av de ekonomiska svårigheter som jordbrukarna står inför bör medlemsstaterna få bevilja kompletterande nationellt stöd till jordbrukarna, på de villkor och inom den tidsfrist som fastställs i denna förordning.

(16) I syfte att ge medlemsstaterna flexibilitet att fördela det ekonomiska krisstödet efter de berörda jordbrukarnas behov bör medlemsstaterna få kumulera det med annat stöd som finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, dock utan att överkompensera jordbrukarna.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013 (EUT L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(17) Medlemsstaterna har bemyndigats att anta statliga stödåtgärder enligt unionens regler om statligt stöd för att försöka hantera situationen genom den tillfälliga ramen för statligt stöd med anledning av krisen i Mellanöstern, som antogs den 29 april 2026 ([3]) och gäller till och med den 31 december 2026. För att undvika överkompensation bör medlemsstaterna ta i beaktande det stöd som beviljas inom ramen för den tillfälliga ramen för statligt stöd med anledning av krisen i Mellanöstern samt andra nationella stödinstrument eller unionsstödinstrument eller privata system för att hantera berörda ekonomiska förluster.

(18) Eftersom unionens ekonomiska krisstöd fastställs i euro är det, för att säkerställa en enhetlig och samtidig tillämpning, nödvändigt att fastställa ett datum för omräkningen av det belopp som tilldelas medlemsstater som inte har infört euron som nationell valuta, vilket är fallet med Tjeckien, Danmark, Ungern, Polen, Rumänien och Sverige. Eftersom det inte fastställs någon tidsfrist för inlämning av stödansökningarna i den här förordningen är det lämpligt att betrakta dagen för ikraftträdandet av den här förordningen som den avgörande faktorn för växelkursen för de belopp som anges i den här förordningen vid tillämpningen av artikel 30.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127 ([4]).

(19) För att säkerställa att denna nödåtgärd är ändamålsenlig bör stödmottagarna snabbt få det ekonomiska krisstödet. Dessutom bör budgeten övervakas i rätt tid samt jordbruksreserven följas upp löpande och användas effektivt för att maximera dess tillgänglighet och förbättra kapaciteten att skyndsamt reagera på nya kriser. Det är därför lämpligt att fastställa en tidsfrist inom vilken medlemsstaterna ska betala ut detta stöd till stödmottagarna. Utbetalningar som görs efter denna tidsfrist bör inte berättiga till unionsfinansiering.

(20) Unionen bör därför endast finansiera de utgifter som medlemsstaterna har ådragit sig i enlighet med denna nödåtgärd om utbetalningarna gjorts inom en viss tidsfrist. Stödet för denna nödåtgärd bör därför betalas ut senast den 28 februari 2027.

(21) Eftersom utbetalningar som görs efter den 28 februari 2027 under inga omständigheter kan anses vara stödberättigande, bör artikel 5.2 i delegerad förordning (EU) 2022/127, som föreskriver en proportionell minskning av de månadsbetalningar som görs efter tidsfristen, inte tillämpas.

(22) Medlemsstaterna bör överlämna detaljerad information om genomförandet av denna förordning till kommissionen så att kommissionen kan övervaka effektiviteten av den nödåtgärd som införs genom denna förordning.

(23) Jordbrukarnas kostnader för insatsvaror har redan ökat och det krävs omedelbara åtgärder för att hantera situationen på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. För att jordbrukarna ska få stödet så snart som möjligt bör medlemsstaterna ges möjlighet att genomföra denna förordning utan dröjsmål. Denna förordning bör därför träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

(24) Den åtgärd som föreskrivs i denna förordning är förenlig med yttrandet från kommittén för den samlade marknadsordningen inom jordbruket.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Unionsstöd till ett sammanlagt belopp på 540 000 000 euro ska göras tillgängligt för medlemsstaterna för att ge ekonomiskt krisstöd till jordbrukare inom de sektorer som förtecknas i artikel 1.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 på de villkor som anges i den här förordningen.

2. Medlemsstaterna ska använda de belopp som tillgängliggörs för dem enligt bilagan för åtgärder som syftar till att kompensera de hårdast drabbade jordbrukarna för ekonomiska förluster som uppstått till följd av effekterna av krisen i Mellanöstern på jordbruksföretagets kostnader kopplade till gödselmedelspriser, energipriser eller bådadera för de hårdast drabbade sektorerna eller produkterna.

([3]) Meddelande från kommissionen *Tillfällig ram för statligt stöd med anledning av krisen i Mellanöstern* (EUT C, C/2026/2593, 5.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2593/oj).

([4]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/127 av den 7 december 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 med bestämmelser om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, avslutande av räkenskaper, säkerheter och användning av euron (EUT L 20, 31.1.2022, s. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

3. De åtgärder som avses i punkt 2 ska vidtas på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier med hänsyn till de ekonomiska förlusterna för de drabbade jordbrukarna till följd av krisen i Mellanöstern. Åtgärderna ska vara sådana att utbetalningarna inte orsakar någon snedvridning av marknaden eller konkurrensen.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de ekonomiska fördelarna med unionsstödet i sin helhet kommer jordbrukarna till godo när jordbrukarna inte är de direkta mottagarna av unionsstödet.

5. Medlemsstaternas utgifter i samband med utbetalningarna för de åtgärder som avses i punkt 2 ska endast berättiga till unionsstöd om betalningarna gjorts senast den 28 februari 2027.

6. Vid tillämpningen av artikel 30.3 i delegerad förordning (EU) 2022/127 ska den avgörande faktorn för växelkursen för de belopp som anges i bilagan till den här förordningen vara dagen för ikraftträdandet av den här förordningen.

7. Åtgärder enligt denna förordning får kumuleras med annat stöd som finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Artikel 2

Medlemsstaterna får bevilja kompletterande nationellt stöd för åtgärder som vidtas enligt artikel 1.2 upp till högst 200 % av det motsvarande belopp som anges för varje medlemsstat i bilagan, på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier och under förutsättning att utbetalningarna inte orsakar någon snedvridning av marknaden eller konkurrensen, eller någon överkompensation.

Medlemsstaterna ska utbetala det kompletterande stödet senast den 31 maj 2027.

Artikel 3

För att undvika överkompensation ska medlemsstaterna, vid beviljandet av unionsstöd och nationellt stöd enligt denna förordning, ta i beaktande det stöd som beviljas inom ramen för andra nationella stödinstrument eller unionsstödinstrument eller privata system för att hantera de ekonomiska förlusterna i fråga.

Artikel 4

1. Utan dröjsmål och senast den 30 september 2026 ska medlemsstaterna meddela kommissionen följande vad gäller åtgärder som genomförs enligt artikel 1.2:

a) En beskrivning av de åtgärder som ska vidtas, inbegripet en förklaring av hur åtgärderna är förenliga med artikel 1.2.

b) De kriterier som används för att fastställa vilka jordbrukssektorer eller jordbruksprodukter som är stödberättigande.

c) De kriterier som används för att fastställa stödmottagarna och tillhörande stödbelopp.

d) Metoderna för och motiveringen till fördelningen av stödet mellan stödmottagarna.

e) Åtgärdernas avsedda effekter när det gäller att kompensera jordbrukare för ekonomiska förluster.

f) Hur det kontrolleras att åtgärdernas avsedda effekter uppnås.

g) Hur snedvridning av konkurrensen och överkompensation undviks.

h) Utbetalningsprognosen för unionens utgifter per månad till och med den 28 februari 2027.

i) Nivån på det kompletterande stöd som beviljas i enlighet med artikel 2.

j) Hur jordbrukarnas stödberättigande kontrolleras och hur unionens ekonomiska intressen skyddas.

2. Medlemsstaterna ska senast den 31 juli 2027 till kommissionen anmäla följande:

a) De totala belopp som betalats ut per åtgärd, i tillämpliga fall, uppdelade efter unionsstöd och kompletterande nationellt stöd.

b) Antalet och typen av stödmottagare.

c) Bedömningen av åtgärdens effektivitet, särskilt kvantitativ och kvalitativ information om hur och i vilken utsträckning den uppfyller kraven i artikel 1.2.

Artikel 5

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 27 juli 2026.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande

BILAGA

Belopp som är tillgängliga för medlemsstaterna enligt artikel 1.2

Medlemsstat	Euro
Belgien	7 032 700
Bulgarien	11 615 100
Tjeckien	10 874 400
Danmark	10 428 900
Tyskland	60 262 900
Estland	3 144 200
Irland	15 381 900
Grekland	20 796 200
Spanien	50 174 300
Frankrike	107 117 200
Kroatien	4 915 100
Italien	45 599 200
Cypern	1 501 200
Lettland	5 502 800
Litauen	9 788 000
Luxemburg	1 424 500
Ungern	16 684 900
Malta	1 119 200
Nederländerna	14 895 200
Österrike	8 208 000
Polen	66 633 000
Portugal	9 455 600
Rumänien	29 977 500
Slovenien	2 712 200
Slovakien	6 577 200
Finland	8 782 600
Sverige	9 396 000